

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THU THỦY

**TĂNG CƯỜNG TIẾP CẬN NGUỒN VỐN TÍN DỤNG
NGÂN HÀNG CỦA DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THU THỦY

**TĂNG CƯỜNG TIẾP CẬN NGUỒN VỐN TÍN DỤNG
NGÂN HÀNG CỦA DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

Ngành: Quản lý kinh tế

Mã ngành: 9 34 04 10

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: 1. TS. Đỗ Đình Long

2. PGS. TS. Đỗ Thị Kim Hào

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, là kết quả hoạt động nghiêm túc, tìm tòi trong quá trình nghiên cứu của tôi. Các nội dung nêu trong luận án là trung thực, mọi trích dẫn đều được chỉ rõ nguồn gốc. Những kết quả nghiên cứu của luận án đã được công bố trên các tạp chí khoa học và không trùng với bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận án

Nguyễn Thu Thủy

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo và các thầy cô giáo Khoa Quản lý - Luật Kinh tế, Khoa Kinh tế - Trường Đại học Kinh tế & QTKD - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện cho tôi học tập, nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc nhất tới **TS. Đỗ Đình Long** và **PGS. TS. Đỗ Thị Kim Hảo** - những người hướng dẫn khoa học đã tận tình giúp đỡ và định hướng để tôi hoàn thành Luận án.

Tôi xin trân trọng cảm ơn lãnh đạo Sở Công Thương, Sở Kế hoạch & Đầu tư, Sở Lao động - Thương binh & Xã hội, Cục Thống kê tỉnh Thái Nguyên, Ngân hàng Nhà nước chi nhánh Thái Nguyên, các chi nhánh ngân hàng thương mại cùng các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên đã nhiệt tình hợp tác và giúp đỡ tôi thực hiện Luận án.

Tôi xin chân thành cảm ơn gia đình, đồng nghiệp và bạn bè đã luôn kịp thời động viên, chia sẻ, tạo điều kiện tốt nhất trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu.

Thái Nguyên, ngày tháng năm

Tác giả luận án

Nguyễn Thu Thủy

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT.....	vii
DANH MỤC BẢNG BIỂU	ix
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ.....	xi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của luận án	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp mới của luận án	4
5. Bố cục của luận án	5
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU	6
1.1. Sơ lược các công trình nghiên cứu tiêu biểu về tiếp cận tín dụng ngân hàng của DNNVV	6
1.2. Đánh giá chung các công trình nghiên cứu.....	11
1.2.1. Về phương pháp nghiên cứu	11
1.2.2. Về các yếu tố ảnh hưởng đến tiếp cận tín dụng NH của DNNVV	13
TỔNG KẾT NỘI DUNG CHƯƠNG 1	16
Chương 2: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ TIẾP CẬN TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA	17
2.1. Cơ sở lý luận về tiếp cận nguồn vốn tín dụng ngân hàng đối với doanh nghiệp nhỏ và vừa	17
2.1.1. Doanh nghiệp nhỏ và vừa trong nền kinh tế	17
2.1.2. Tín dụng ngân hàng đối với doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	23
2.1.3. Tiếp cận nguồn vốn tín dụng NH của DNNVV.....	28
2.2. Bài học kinh nghiệm về tiếp cận tín dụng NH của DNNVV	37
2.2.1. Kinh nghiệm của Chính phủ các nước	37
2.2.2. Kinh nghiệm tại các địa phương trong nước.....	39

2.2.4. Kinh nghiệm tiếp cận vốn tín dụng NH của một số DNNVV của Việt Nam.....	42
2.2.5. Bài học kinh nghiệm	43
TỔNG KẾT NỘI DUNG CHƯƠNG 2.....	46
Chương 3: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	47
3.1. Câu hỏi nghiên cứu	47
3.2. Quy trình nghiên cứu và khung phân tích của luận án.....	47
3.2.1. Quy trình nghiên cứu của luận án	47
3.2.2. Khung phân tích của luận án.....	47
3.3. Phương pháp nghiên cứu.....	49
3.3.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	49
3.3.2. Phương pháp tổng hợp số liệu.....	59
3.3.3. Phương pháp phân tích định tính	59
3.3.4. Phương pháp nghiên cứu định lượng	60
3.4. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	65
3.4.1. Các chỉ tiêu phản ánh quá trình phát triển và kinh doanh của DNNVV.....	65
3.4.2. Các chỉ tiêu đánh giá kết quả kinh doanh của NH.....	66
3.4.3. Chỉ tiêu đánh giá chất lượng tín dụng NH của DNNVV	67
TỔNG KẾT NỘI DUNG CHƯƠNG 3.....	68
Chương 4 THỰC TRẠNG TIẾP CẬN NGUỒN VỐN TÍN DỤNG NGÂN HÀNG CỦA DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN	69
4.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế xã hội tỉnh Thái Nguyên.....	69
4.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	69
4.1.2. Điều kiện kinh tế xã hội	70
4.2. Thực trạng hoạt động kinh doanh của DNNVV và ngân hàng trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	74
4.2.1. Thực trạng hoạt động kinh doanh của các DNNVV tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2013 - 2018.....	74
4.2.2. Thực trạng hoạt động kinh doanh của các chi nhánh NHTM trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2013 - 2018.....	78
4.3. Thực trạng tiếp cận tín dụng NH của DNNVV tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2013 - 2018.....	84

4.3.1. Thực trạng tiếp cận tín dụng NH của DNNVV tỉnh Thái Nguyên phân theo ngành nghề kinh doanh.....	84
4.3.2. Thực trạng tiếp cận tín dụng NH của DNNVV tỉnh Thái Nguyên phân theo quy mô doanh nghiệp	87
4.3.3. Đánh giá nhu cầu và khó khăn của DNNVV khi vay vốn NH thông qua số liệu điều tra	91
4.4. Phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến tiếp cận tín dụng NH của DNNVV tỉnh Thái Nguyên.....	94
4.4.1. Sự tác động của môi trường và chính sách kinh tế vĩ mô đến tiếp cận tín dụng NH của DNNVV	94
4.4.2. Phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến tiếp cận tín dụng NH của DNNVV từ phía NH	96
4.4.3. Phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến tiếp cận tín dụng NH của DNNVV từ phía DNNVV	100
4.4.4. Nhận xét chung	118
4.5. Đánh giá thực trạng tiếp cận nguồn vốn tín dụng ngân hàng của doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn Thái Nguyên giai đoạn 2013 -2018	119
4.5.1. Kết quả đạt được	119
4.5.2. Những vấn đề còn tồn tại	120
4.5.3. Nguyên nhân	120
TỔNG KẾT NỘI DUNG CHƯƠNG 4.....	123
Chương 5 MỘT SỐ GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG TIẾP CẬN NGUỒN VỐN TÍN DỤNG NGÂN HÀNG CỦA DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN	124
5.1. Quan điểm, định hướng trong việc tăng cường tiếp cận tín dụng ngân hàng của doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Thái Nguyên.....	124
5.1.1. Quan điểm, định hướng phát triển DNNVV của tỉnh Thái Nguyên	124
5.1.2. Định hướng hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa tại tỉnh Thái Nguyên tiếp cận nguồn tín dụng ngân hàng	125
5.2. Xu hướng tiếp cận nguồn vốn tín dụng ngân hàng của doanh nghiệp nhỏ và vừa trong tình hình mới	126
5.3. Giải pháp tăng cường tiếp cận nguồn vốn tín dụng ngân hàng của doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn Thái Nguyên	128
5.3.1. Nhóm giải pháp từ phía ngân hàng	128

5.3.2. Nhóm giải pháp từ phía doanh nghiệp nhỏ và vừa	136
5.4. Kiến nghị.....	144
5.4.1. Kiến nghị với Chính phủ.....	144
5.4.2. Kiến nghị với tỉnh Thái Nguyên	146
5.4.3. Kiến nghị đối với Ngân hàng Nhà nước	147
5.4.4. Kiến nghị với Hiệp hội DNNVV	148
TỔNG KẾT NỘI DUNG CHƯƠNG 5.....	150
KẾT LUẬN	151
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	153
PHỤ LỤC	161

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

STT	Từ viết tắt	Từ đủ nghĩa
1	BCTC	Báo cáo tài chính
2	BLTD	Bảo lãnh tín dụng
3	CBTD	Cán bộ tín dụng
4	CIEM	Viện nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương
5	CN	Chi nhánh
6	CP	Chính phủ
7	CTCP	Công ty cổ phần
8	DN	Doanh nghiệp
9	DNNVV	Doanh nghiệp nhỏ và vừa
10	DNTN	Doanh nghiệp tư nhân
11	EFA	Phân tích nhân tố khám phá
12	FDI	Đầu tư trực tiếp nước ngoài
13	GD	Giám đốc
14	GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
15	KCN	Khu công nghiệp
16	KHCN	Khoa học công nghệ
17	LĐ	Lao động
18	NĐ	Nghị định
19	NH	Ngân hàng
20	NHNN	Ngân hàng Nhà nước
21	NHTM	Ngân hàng thương mại
22	NHTMCP	Ngân hàng thương mại cổ phần
23	NHTW	Ngân hàng Trung ương

STT	Từ viết tắt	Từ đủ nghĩa
24	NQ	Nghị quyết
25	NSNN	Ngân sách nhà nước
26	PTNT	Phát triển nông thôn
27	SMEs	Doanh nghiệp nhỏ và vừa
28	SXKD	Sản xuất kinh doanh
29	TCTD	Tổ chức tín dụng
30	TN	Thái Nguyên
31	TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
32	TP	Thành phố
33	TT	Thông tư
34	TX	Thị xã
35	UBND	Ủy ban nhân dân
36	VCCI	Phòng thương mại và Công nghiệp Việt Nam
37	XDCB	Xây dựng cơ bản